

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВИЙ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ АРХІВ УКРАЇНИ
(ЦДНТА України)

Фонд Р-203

Тихомиров Віктор Петрович
(08.02.1887 - 15.12.1973 рр.)
інженер шляхів сполучення

Опис №1
документів постійного зберігання
за 1905 - 1993 рр.

Харків, 2012

Зміст

Передмова.....	3
Описові статті.....	7
Аркуш-засвідчувач.....	9

Передмова

Віктор Петрович Тихомиров народився 8 лютого 1887 року¹ у сім'ї колежського радника. Пізніше його батько мав звання статського радника. “Семья была явно дворянская, возможно даже потомственных дворян, однако документального подтверждения не сохранилось”².

У 1905 році закінчив на відмінно, із золотою медаллю Псковську класичну гімназію³.

Восени 1905 р. В.П.Тихомиров вступив без іспитів у Петербурзький політехнічний інститут, але у зв'язку з революційними подіями 1905 року цей інститут було зачинено на рік. Тому Тихомиров В.П. вступає у Вищу технічну школу м. Мюнхена, на будівельне відділення, яку закінчує у 1910 році⁴.

У тому ж році Віктор Петрович приймає участь у будівництві Великого Ольгінського мосту через р. Велику у м. Псков. Про цей біографічний акт з життя В.П.Тихомирова свідчить запис на мармуровій дошці, яка встановлена на каплиці, поряд з мостом. На ній вибиті всі прізвища будівельників мосту, в тому числі, Тихомирова В.П. зазначено як помічника начальника робіт.

У 1911-1914 рр.. В.П.Тихомиров працював у Дніпровсько-Віленській вишукувальній партії старшим техніком, потім завідуючим партією.

У 1915 році працював на будівництві двох воєнних мостів через р. Неман та через р. Західну Двину у м. Вітебську.

У 1916 році закінчує Петербурзький інститут шляхів сполучення, і вже восени 1917р. був призначений начальником будівництва пристани на р. Прип'ять у м. Чорнобилі. У наступні роки В.П.Тихомиров проживав у м. Києві, Одесі, Харкові, Сумах. Згідно його проекту побудовано Низовську греблю на р.Псел, на якій вперше у Росії були використані найбільш

^{1,2} ЦДНТА України, Р-203, од.зб.4, док.1, арк.1

³ ЦДНТА України, Р-203, од.зб.1, док.1, арк.1

⁴ ЦДНТА України, Р-203, од.зб.2, док.1, арк.1

передові, на той час, системи ферм греблі. Будівництво цієї греблі, на той час, було самою масштабною гідротехнічною спорудою на Україні. Під час 2-ї Світової війни греблю було зруйновано. На державне зберігання у ЦДНТА України, у складі документів фонду особового походження В.П.Тихомирова передано креслення та фото цього проекту¹.

У кінці 1927 р. В.П.Тихомиров приймав участь у конкурсі по проектуванню гідроелектростанції на р. Південний Буг, у селищі Олександрівка. Це одна з перших гідроелектростанцій України. Проект було визнано найбільш вдалим, по ньому і було здійснено будівництво Олександрівської ГЕС.

У 1925 р. інженером В.П.Тихомировим, який займав посаду інженера, був розроблений проект зміни рибоходу, а саме улаштовано перегородки з отворами для входу риби з боку нижнього б'єфу і виходу з боку верхнього, нажаль, рибохід був зруйнований у 1932 році під час великої повені.

У 1948 р. затверджується технічний проект відбудови нової силової станції – Олександрівської гідроелектростанції на р. Південний Буг, що отримала додаткову назву: “Вознесенська”. В її паспорті зазначено: “Місцезнаходження – с. Олександрівка, 18 км вище м. Вознесенська, Вознесенський р-н Миколаївської області”².

У 1927 р. В.П.Тихомиров працює референтом з водного господарства у секції енергетики у Укрдержплані, м. Харків, а з 1928 р. вченим секретарем Водного комітету, який у 1930 році реорганізовано у Укрводгосп де Віктор Петрович Тихомиров приймає найактивнішу участь у вирішенні багатьох водогосподарських проблем м. Харкова, в тому числі він приймає участь у роботах по регулюванню Харківських рік: Лопань та Харків (1927-1931 рр.).

Період праці у інституті “Водоканалпроект”, м. Харків, припадає на 1935-1941 роки. Тихомиров В.П. активно працює у розробці проекту “Генеральна Схема водопостачання Донбасу”.

¹ ЦДНТА України, Р-203, од.зб.11-13

² ЦДНТА України, к. 1-158, од.зб.4,6,8,9,19,49

За декілька тижнів до початку Великої Вітчизняної війни Віктор Петрович звільнюється з інституту “Водоканалпроект” і залишається у окупованому Харкові до 1943 р., потім переїжджає до родичів у м. Пермь. Після закінчення війни, він знову повертається у Харківську область.

У 1928-1930 рр. Тихомиров В. П. читає курс лекцій з водної меліорації у Харківському сільськогосподарському інституті, а у 1933-1934 рр.. курс лекцій “Технічні основи водного господарства” на Вищих державних курсах інженерів водного господарства.

Тихомировим В.П. написано до 50-ти різних наукових статей та робіт, головним чином з питань водного господарства. Частина з них видана, інші тільки підготовлені до друку. Нажаль, практично усі чернетки цих робіт загинули під час війни. До таких робіт можна віднести: “Водний кадастр СРСР”, “Гідрометричний довідник СРСР”, для яких В.П.Тихомиров підготував окремі глави.

Перебуваючи на пенсії (з квітня 1957 р.) В.П.Тихомиров займався перекладом наукових статей, оскільки він володів декількома мовами: німецькою, англійською, французькою, італійською. Ця інформація отримана з документу, переданого на державне зберігання у ЦДНТА України (Р-203, од.зб.4)

Життя В.П.Тихомирова закінчилось у 1973 році, він помер 15 грудня у м. Вовчанську Харківської області ¹.

Документи фонду В.П.Тихомирова надійшли у ЦДНТА України у 1992 році після науково-технічного опрацювання з них було сформовано 24 справи.

В зв'язку з уточненням облікових даних, а саме необхідністю підрахування кількості документів в опису фонду та перекладом опису на українську мову, опис було удосконалено. В результаті удосконалення підрахована кількість документів в фонді, всі аркуші документів (розсип/

¹ ЦДНТА України, Р-203, од.зб.5, док.1

зашифровані, в деяких випадках удосконалено заголовки; всі документи включено у внутрішній опис; виявлені помилки у систематизації в наслідок яких кількість одиниць зберігання збільшилась на 3 од. зб. (див. Акт технічних помилок); підготовлено нову передмову, опис перекладено на українську мову. В кінці нового опису підкладено анульований опис фонду (Р-203) – це ще одна додаткова одиниця зберігання.

Опис складається із 4-х розділів:

- біографічні документи;
- творчі документи;
- документи, зібрані Тихомировим В.П. у зв'язку з його службовою діяльністю;
- документи дружини Тихомирова В.П.

Даний опис удосконалено на підставі вимог “Основних правил по роботі державних архівів України” та методичних вказівок з цього питання, розроблених у ЦДНТА України.

Нумерація одиниць зберігання після удосконалення у межах фонду змінилась, у зв'язку з обліком 3-х документів, як самостійних одиниць зберігання (№№ 11, 12, 22) та включенням старого опису (№ 28). (Див. Акт технічних помилок).

Удосконалення опису проводив головний науковий співробітник
Мащенко О.М.

Передмову склав:

Головний науковий співробітник

О.М.Мащенко

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ЦДНТА України

Є.В.Семенов

"05" червня 2012 р.

Фонд Р-203

Опис №1

№ з/п	№ од. зб. у межах фонду	Заголовок од. зб.	Дата од. зб.	К-ть од. зб.	К-ть док-ів	К-ть арк.	Примітка
1	2	3	4	5	6	7	8
Біографічні документи							
1.	1.	Атестат зрілості Псковської губернської гімназії. Ксерокопії.	1905	1	1	1	
2.	2.	Диплом про закінчення інженерної вищої технічної школи. Ксерокопії.	1910	1	1	1	
3.	3.	Диплом про закінчення інституту інженерів шляхів сполучення. Ксерокопії.	1916	1	1	1	
4.	4.	Біографії В.П.Тихомирова написані його сином та дочкою. Машинопис.	1992	1	1	5	од. зб. опрavl.
5.	5.	Свідоцтво про смерть В.П.Тихомирова. Ксерокопії.	1973	1	1	1	
6.	6.	Послужний список інженера шляхів сполучення В. П. Тихомирова з 1910р. по 1926 р. Копія з оригіналу, написаного В.П.Тихомировим.	б/д	1	1	1	
7.	7.	Псковське землемірне училище в будівництві якого приймав участь В.П.Тихомиров, навчаючись у гімназії. Ксерокопії фотографій.	б/д	1	1	1	
Творчі документи							
8.	8.	Великий Ольгінський міст через р.Велику у м.Пскові. Ксерокопії фотографій мосту.	1910-1911	1	7	7	
9.	9.	Дніпровсько-Віленська вишуквальна партія. Дніпровсько-Бугський канал між Пінском та Брестом. Ксерокопії фотографій.	1911-1914	1	3	3	
10.	10.	Низовська плотина на р.Псел. Альбом креслень: карти, схеми, плани споруджень, детальні креслення.	1925	1	1	34	од. зб. опрavl.

1	1	3	4	5	6	7	8
11.	11.	Те саме. Проект бика з льодорізами. Креслення.	б/д	1	1	1	
12.	12.	Те саме. Альбом фотографій.	1922- 1923	1	1	19 стор.	од. зб. оправл.
13.	13.	Олександрівська гідроелектростанція на річці Південний Буг. Альбом фотографій будівництва.	1925	1	1	42 стор.	од. зб. оправл.
14.	14.	Регулювання рік м. Харкова	1933- 1937	1			
		- основні показники по пропусках із харківських водосховищ. Оригінал.	1933		1	1	
		- схема комплексного гідроаккумулятора Харків-Донець з обводнення харківських рік. Фотографія.	1935		1	1	
		- діаграма необхідності забору води із Харківських рік на роки III п'ятирічки.	1937		1	1	
15.	15.	Водопостачання Донбасу:		1			
		- стенограма виступу В.П.Тихомирова на нараді у Держплані з обговорення проекту "Водопостачання Донбасу".	1935		1	7	машинопис
		- схема технічного водопостачання Донбасу на 1938 рік.	1937		1	1	світлокопія
		- те саме, з внесенням позначок та правок	1937		1	1	світлокопія
		- схема розташування існуючих та тих, що проектуються водосховищ. До програми робіт по генсхемі водопостачання та каналізації Донбасу.	1938		1	1	фото
		- схема водопостачання Донбасу. Варіант №2.	б/д		1	1	ксерокопія
		- схематична карта водопроводів Донбасу та Криворіжжя.	б/д		1	1	світлокопія
		- збірний аркуш детальної геологічної карти Донецького кам'яновугільного басейну. Карта з помітками на полях, зроблених Тихомировим В.П.	б/д		1	1	карта
16.	16.	Список робіт В.П.Тихомирова. Оригінал.	1932	1	1	1	
17.	17.	Перелік деяких виданих робіт В.П.Тихомирова. Копія із списку, написаного В.П.Тихомировим.	б/д	1	1	1	
18.	18.	Матеріали обстеження гідротехнічних споруджень водяного млину на р. Псел. Авторизована машинопис.	1937	1	1	21	од. зб. оправлена
19.	19.	Виписки із книг та статей, зроблені В.П.Тихомировим	б/д	1	1	11	од. зб. оправлена

1	2	3	4	5	6	7	8
Документи зібрані Тихомировим у зв'язку з його службовою діяльністю.							
20.	20.	Будівництво Волховської гідроелектростанції.	1924	1	15	15	фото
21.	21.	Карта стану льодяного покрову р. Дніпро у районі с.Кичкаса за 1925-1926 рр..	1926	1	1	1	карта
22.	22.	Графік наросту товщи льоду на р. Дніпро у районі сторуд у кол. Кичкас за 1925-1926 рр..	1926	1	1	1	графік
23.	23.	Будівництво Дніпрогес:		1			
		- альбом анотованих фотографій будівництва Дніпрогес.	1927-1930		1	14	од. зб. оправлена
		Поліграфічне видання:					
		- фото греблі	б/д		1	1	фото
		- план запорізького вузла споруд Креслення.	б/д		1	1	ватман
24.	24.	Будівництво Алхан-Чурт. Фото.	1929	1	5	5	фото
25.	25.	Першотравнева ДЕС (рос. Первомайская ГЕС) на р. Південний Буг, під час повені. Фото.	1932	1	20	20	фото
26.	26.	Московсько-Нижегородський водний шлях. Продольний профіль. Графік відміток висоти води.	б/д	1	1	1	креслення
Документи дружини В.П.Тихомирова							
27.	27.	Свідоцтво про закінчення С.Петербурзьких Вищих жіночих курсів А.П.Біляєвої. Ксерокопія	1912	1	1	1	
28.	28.	Недіючий опис	1993	1	1	9	од. зб. оправлена

Всього до опису включено 1 (один) фонд

До опису внесено **28** (двадцять вісім) од.зб.
(числом) (словами)

з № **1** по № **28** у тому числі:

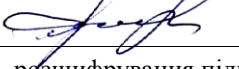
83 (вісімдесят три) документи
(числом) (словами)

з них **75** (сімдесят п'ять) документів розсип

на **81** (вісімдесят одному) аркуші;

8 (вісім) документів оправлених на 155 арк.

Літерні №№	-	0	од.зб.	0
	(числом)	(словами)		(перелік літерних од.зб.)
Пропущені №№	-	-	од.зб.	-
	(числом)	(словами)		(перелік пропущених од.зб.)

Укладач опису Головний науковий співробітник О. М. Машенко
 (посада, підпис, розшифрування підпису)

Дата березень 2012

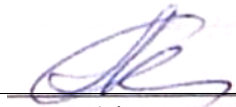

Прийнято на державне зберігання **28** **(двадцять вісім)** од.зб.
 (цифрами) (словами)

в т.ч. 83 (вісімдесят три) документи;

До опису внесені од. зб. з №1 по №28.

Старший зберігач фондів/
 завідувач архівосховищем

Л.Т. Островська

(підпис, розшифрування підпису)

Дата 01.06.2012 р.

Начальник відділу забезпечення
 збереженості документів

Л.А. Ястреб

(підпис, розшифрування підпису)

Дата 01.06.2012 р.

Аркуш – засвідчувач опису опису №1 Фонд Р-203

Всього в цьому опису пронумеровано **10** **(десять)** аркушів
(числом) (словами)

В тому числі:

Літерні №№ аркушів

(числом)

(словами)

(перелік літерних аркушів)

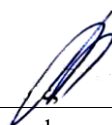
Пропущені №№ аркушів

(числом)

(словами)

(перелік пропущених аркушів)

Начальник відділу довідкового
апарату та обліку документів

К.О. Підрепна

(підпис, розшифрування підпису)

Дата 05.06.2012 р.
